

Документальні перевірки

Види перевірок (стаття 75 Податкового кодексу України (далі – Кодекс))

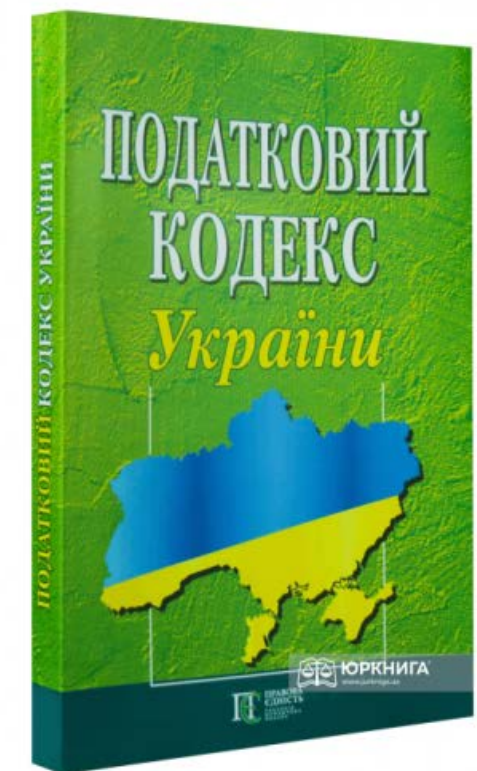
- ◆ **Камеральна** – проводиться у приміщенні органу державної податкової служби виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків;
- ◆ **Документальна** - проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів;
- ◆ **Фактична** - перевірка, що здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності розташування господарських або інших об'єктів права власності.

Види документальних перевірок, встановлені Кодексом

Документальні перевірки платників податків включають в себе:

*планові або позапланові
за способом проведення – виїзні або невиїзні*

Документальні перевірки проводяться податковими органами в межах їх повноважень виключно у випадках та у порядку, встановлених Кодексом

Порядок проведення документальних планових перевірок та формування плану-графіка проведення таких перевірок

Документальна планова перевірка проводиться відповідно до плану-графіка перевірок.

Порядок формування та затвердження плану-графіка, перелік ризиків та їх поділ за ступенями встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. План-графік документальних планових перевірок на поточний рік оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, до 25 грудня року, що передує року, в якому будуть проводитися такі документальні планові перевірки.

Керівником (його заступником або уповноваженою особою) ДПС приймається рішення, яке оформлюється наказом, право на проведення перевірки надається у випадку, коли не пізніше, ніж за **10 календарних днів** до дня проведення перевірки, надіслано (вручено) у порядку, визначеному статтею 42 цього Кодексу, копію наказу про проведення документальної планової перевірки та письмове повідомлення із зазначенням дати початку проведення такої перевірки.

До плану-графіка відбираються платники податків, які мають ризик щодо несплати податків та зборів, періодичність визначається залежно від ступеня ризику в діяльності платників податків:

- **з незначним, не частіше, ніж раз на три календарних роки;**
- **середнім - не частіше, ніж раз на два календарних роки;**
- **високим - не частіше одного разу на календарний рік;**

НАКАЗ

Наказ Міністерства фінансів України від 02.06.2015 № 524 «Про затвердження Порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків», передбачає відбір платників податків за ступенями ризиків (всього 186 критеріїв) по значущості.

ФОРМУВАННЯ ПЛАНУ-ГРАФІКА

Слайд 4

проведення документальних планових перевірок в період правового режиму воєнного стану в Україні (на 2023-2024 р.р.)

пункт 69.35 статті 69 підрозділу 10 «Інші перехідні положення» розділу XX «Перехідні положення» Кодексу

З 1 серпня 2023 року до **плану-графіка** проведення документальних планових перевірок **можуть бути включені** виключно платники податків, які :

- здійснюють діяльність у сфері **виробництва та/або реалізації підакцизної продукції**;
- здійснюють діяльність у сфері **організації та проведення азартних ігор** в Україні;
- надають **фінансові, платіжні послуги**.

внесення змін до плану-графіка може здійснюватися **щомісячно**

оновлений план-графік оприлюднюється на офіційному веб-сайті ДПС **не пізніше останнього числа місяця**, в якому було затверджено такий оновлений план-графік

документальні планові перевірки **можуть розпочинатися** не раніше ніж через **30 календарних днів, наступних за датою** оприлюднення оновленого плану-графіка

Строки проведення документальної планової перевірки та оформлення її результатів

- ◆ Для великих платників податків - **30 робочих днів**;
- ◆ Для суб'єктів малого підприємництва - **10 робочих днів**;
- ◆ Для інших платників податків - **20 робочих днів**.

Оформлення результатів документальної планової перевірки

◆ Продовження строків проведення перевірок, визначених у статті 77 Кодексу, можливе за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) податкового органу не більш як на **15 робочих днів** для великих платників податків, щодо суб'єктів малого підприємництва - не більш як на **5 робочих днів**, інших платників податків - не більш як на **10 робочих днів**.

◆ У разі відмови платника податків або його законних представників від підписання акта (довідки) посадовими особами контролюючого органу складається відповідний акт, що засвідчує факт такої відмови. **!**

Підстави проведення документальних позапланових перевірок

- ◆ Документальна позапланова перевірка не передбачається у плані роботи податкового органу і проводиться за наявності хоча б однієї з підстав, визначених [пунктом 78.1 статті 78 Кодексу](#).
- ◆ Про проведення документальної позапланової перевірки керівник (його заступник або уповноважена особа) податкового органу приймає рішення, яке оформлюється наказом.
- ◆ Право на проведення документальної позапланової перевірки платника податків (крім перевірок, передбачених підпунктом 78.1.22 пункту 78.1 статті 78 Кодексу) надається лише у випадку, коли йому до початку проведення зазначеної перевірки вручено у порядку, визначеному статтею 42 Кодексу, копію наказу про проведення документальної позапланової перевірки.
- ◆ Документальна позапланова перевірка здійснюється за наявності хоча б однієї з підстав, визначених пунктом 78.1 статті 78 Кодексу, та на сьогодні їх кількість складає 27.
- ◆ Законодавчі акти, якими внесено зміни до податкового законодавства у зв'язку з запровадженням воєнного стану в Україні:

Закон України від 03.03.2022 № 2118-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану» (набрав чинності з 07.03.2022) ;

Закон України від 15.03.2022 № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» (набрав чинності з 17.03.2022) ;

Закон України від 24.03.2022 № 2142- IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану» (набрав чинності з 05.04.2022);

Закон України від 01.04.2022 № 2173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо адміністрування окремих податків у період воєнного, надзвичайного стану» (набрав чинності з 16.04.2022);

Закон України від 12.05.2022 № 2260-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану», набув чинності 27.05.2022.

.....

Закон України від 30.06.2023 № 3219-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період воєнного стану», набрав чинності 01.08.2023.

Строки проведення документальних позапланових перевірок та оформлення їх результатів

Тривалість перевірок не повинна перевищувати:

- **15 робочих днів** - для великих платників податків;
- **10 робочих днів** - інших платників податків;
- **5 робочих днів** - щодо суб'єктів малого підприємництва.

Продовження строків проведення документальних позапланових перевірок можливе за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) податкового органу:

*не більш як на 10 робочих днів – для великих платників податків;
не більш як на 2 робочих дні – щодо суб'єктів малого підприємництва ;
не більш як на 5 робочих днів – інших платників податків.*

◆ Результати перевірок оформлюються у формі акта або довідки, які підписуються посадовими особами податкових органів та платниками податків або їх законними представниками (у разі наявності).

◆ Акт (довідка) документальної **невиїзної перевірки**, що визначено статтею 79 Кодексу, складається у двох примірниках, підписується посадовими особами податкового органу, які проводили перевірку, та реєструється у податковому органі **протягом 5 робочих днів** з дня, що настає за днем закінчення установленого для проведення перевірки строку (для платників податків, які мають філії та/або перебувають на консолідованій сплаті, - **протягом 10 робочих днів**).

◆ Акт (довідка) документальної **виїзної перевірки**, що визначено статтею 78 Кодексу, складається у двох примірниках, підписується посадовими особами податкового органу, які проводили перевірку, та реєструється у податковому органі **протягом 5 робочих днів** з дня, що настає за днем закінчення установленого для проведення перевірки строку (для платників податків, які мають філії та/або перебувають на консолідованій сплаті, - **протягом 10 робочих днів**).

Порядок проведення документальних виїзних перевірок

Документальною виїзною перевіркою вважається перевірка, яка проводиться за місцезнаходженням платника податків чи місцем розташування об'єкта права власності, стосовно якого проводиться така перевірка.

Посадові особи податкового органу мають право приступити до проведення документальної виїзної перевірки, за наявності підстав для її проведення, визначених Кодексом, та за умови пред'явлення або надіслання у випадках, визначених Кодексом, таких документів:

направлення на проведення перевірки, в якому зазначаються дата видачі, найменування податкового органу, реквізити наказу про проведення відповідної перевірки, найменування та реквізити суб'єкта (прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - платника податку, який перевіряється), мета, вид (документальна планова/позапланова), підстави, дата початку та тривалість перевірки, посада та прізвище посадової (службової) особи, яка проводитиме перевірку.

копії наказу про проведення перевірки, в якому зазначаються дата видачі, найменування податкового органу, найменування та реквізити суб'єкта (прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - платника податку, який перевіряється) та у разі проведення перевірки в іншому місці - адреса об'єкта, перевірка якого проводиться, мета, вид (документальна планова/позапланова), підстави для проведення перевірки, визначені Кодексом, дата початку і тривалість перевірки, період діяльності, який буде перевірятися.

службового посвідчення осіб (належним чином оформленого відповідним контролюючим органом документа, що засвідчує посадову (службову) особу), які зазначені в направленні на проведення перевірки.

Порядок проведення документальних невіїзних перевірок

◆ **Документальною невіїзною перевіркою** вважається перевірка, яка проводиться в приміщенні податкового органу.

◆ **Документальна позапланова невіїзна перевірка** проводиться посадовими особами податкових органів виключно на підставі рішення керівника податкового органу, оформленого наказом, та за умови надіслання платнику податків рекомендованим листом із повідомленням про вручення під розписку копії наказу про проведення документальної позапланової невіїзної перевірки та письмового повідомлення про дату початку та місце проведення такої перевірки.

У разі надіслання (вручення) відповідно до статті 42 Кодексу платнику податків (його представнику) копії наказу про проведення документальної позапланової невіїзної перевірки та письмового повідомлення про дату початку та місце проведення позапланової невіїзної перевірки, шляхом надсилання за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою) платника податків рекомендованим листом з повідомленням про вручення документальна позапланова невіїзна перевірка (крім перевірки, визначеної статтею 200 Кодексу) розпочинається не раніше **30 календарного дня** з дати надсилання такого повідомлення та копії наказу.

За наявності письмового звернення платника податків замість документальної невіїзної перевірки може проводитися документальна виїзна перевірка
(підпункт 79.5 статті 79 Кодексу).

Документ, надісланий контролюючим органом до електронного кабінету, вважається врученим платнику податків, якщо він сформований з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги".

Присутність платників податків під час проведення документальних невіїзних перевірок не обов'язкова.

Обов'язки платника податків у разі втрати, пошкодження, або дострокового знищення документів

У разі втрати, пошкодження або дострокового знищення документів, зазначених в пунктах 44.1 і 44.3 Кодексу, платник податків зобов'язаний:

у п'ятиденний строк з дня такої події письмово повідомити (із наданням оформлених відповідно до законодавства документів, підтверджуючих настання події, що призвела до такої втрати, пошкодження або дострокового знищення документів) податковий орган за місцем обліку в порядку, встановленому Кодексом для подання податкової звітності, та митний орган, яким було здійснено митне оформлення відповідної митної декларації, надано авторизацію відповідно до Митного кодексу України або дозвіл на застосування спеціальних (у тому числі транзитних) спрощень).

відновити втрачені документи протягом 90 календарних днів з дня, що настає за днем надходження повідомлення до податкового органу.

у разі не відновлення документів, зазначених у пунктах 44.1 і 44.3 Кодексу, або їх повторної втрати, пошкодження чи дострокового знищення, що відбулися після використання платником податків права на їх відновлення у порядку, передбаченому пунктом 44.5 статті 45 Кодексу, вважається, що такі документи були відсутні у такого платника податків на час складення такої звітності або на час виконання ним вимог митного, валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

У разі надання платником податків у порядку та строки, визначені абзацом першим пункту 44.5 статті 44 Кодексу, повідомлення та неможливості проведення перевірки платника податків у зв'язку з втратою, пошкодженням або достроковим знищенням платником податків документів строки проведення таких перевірок (крім перевірок, визначених статтею 200 Кодексу) переносяться до дати відновлення та надання документів до перевірки в межах визначених пунктом 44.5 статті 44 Кодексу строків, але на строк не більше ніж 120 днів.

Установити, що до платників податків / податкових агентів, які провадили діяльність на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України і не можуть пред'явити первинні документи, на підставі яких здійснюється облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, як виняток із положень статті 44 Кодексу застосовуються спеціальні правила для підтвердження даних, визначених у податковій звітності, передбачені підпунктом 69.28 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Кодексу.

Неможливість вивезення первинних документів та/або їх втрату відповідно до підпункту 69.28 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу

До платників податків/податкових агентів, які провадили діяльність на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, та на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, і не можуть пред'явити первинні документи, на підставі яких здійснюється облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, як виняток із положень статті 44 Кодексу застосовуються спеціальні правила для підтвердження даних, визначених у податковій звітності.

Підставами неможливості пред'явлення первинних документів є втрата (знищення чи зіпсуття) первинних документів або знаходження їх на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, та на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, якщо їх неможливо вивезти або їх вивезення пов'язане з ризиком для життя чи здоров'я платника податків, фізичних осіб чи неможливе у зв'язку з адміністративними перешкодами, встановленими органами державної влади.

При втраті та/або неможливості вивезення первинних документів платник податків/податковий агент подає до контролюючого органу в довільній формі повідомлення про неможливість вивезення первинних документів, підписане керівником підприємства та головним бухгалтером, в якому зазначаються: обставини, що призвели до втрати та/або неможливості вивезення первинних документів, податкові (звітні) періоди, а також загальний перелік первинних документів (за можливості – із зазначенням реквізитів).

Заперечення до акта перевірки

У разі незгоди платника податків або його представників з висновками перевірки чи фактами і даними, викладеними в акті (довідці) перевірки (крім документальної позапланової перевірки, проведеної у порядку, встановленому підпунктом 78.1.5 пункту 78.1 статті 78 Кодексу), вони мають право подати свої заперечення та додаткові документи і пояснення, зокрема, але не виключно, документи, що підтверджують відсутність вини, наявність пом'якшуючих обставин або обставин, що звільняють від фінансової відповідальності відповідно до Кодексу, до податкового органу, який проводив перевірку платника податків, **протягом 10 робочих днів** з дня, наступного за днем отримання акта (довідки).

Акт перевірки, заперечення до акта перевірки та інші документи, розглядаються комісією такого податкового органу з питань розгляду заперечень та пояснень до актів перевірок (далі - комісія з питань розгляду заперечень), яка є постійно діючим колегіальним органом податкового органу.

Розгляд матеріалів перевірки здійснюється комісією з питань розгляду заперечень податкового органу **протягом 10 робочих днів**, що настають за днем отримання заперечень до акта перевірки та/або додаткових документів і пояснень відповідно до цього пункту 86.7 статті 86 Кодексу (днем завершення перевірки, проведеної у зв'язку з необхідністю з'ясування обставин, що не були досліджені під час перевірки та зазначені у запереченнях, додаткових документах та поясненнях), та платнику податків надсилається відповідь у порядку, визначеному статтею 42 Кодексу.

При розгляді матеріалів перевірки контролюючим органом досліджуються всі наявні фактичні дані, що стосуються предмета розгляду, у тому числі документи, надані платником податків або витребувані у нього, письмові та усні пояснення платника податку, інші фактичні дані, що наявні або доступні податковому органу.

За результатами розгляду матеріалів перевірки комісія з розгляду заперечень приймає висновок, що є невід'ємною частиною матеріалів перевірки.

Податкові повідомлення-рішення

◆ Податковий орган надсилає (вручає) платнику податків податкове повідомлення-рішення **протягом 15 робочих днів** з дня, наступного за днем вручення платнику податків, його представнику або особі, яка здійснювала розрахункові операції, акта перевірки, та надсилається (вручається) платнику податків у порядку, визначеному статтею 42 Кодексу.

◆ У разі визначення грошового зобов'язання податковим органом за підставами, зазначеними у підпунктах 54.3.1 - 54.3.6 пункту 54.3 статті 54 Кодексу, платник податків зобов'язаний сплатити нараховану суму грошового зобов'язання **протягом 10 робочих днів**, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення, крім випадків, коли протягом такого строку такий платник податків розпочинає процедуру оскарження рішення податкового органу.

ВАЖЛИВО!

Форма та порядок надіслання податкового повідомлення-рішення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

(наказ Міністерства фінансів України від 28 грудня 2015 року № 1204 «Про затвердження Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 січня 2016 року за № 124/28254)

Оскарження рішень податкових органів

Рішення прийняті податковим органом можуть бути оскаржені:

в адміністративному
порядку

в судовому порядку

У разі якщо платник податків вважає, що податковий орган неправильно визначив суму грошового зобов'язання або прийняв будь-яке інше рішення, що суперечить законодавству або виходить за межі повноважень податкового органу, встановлених Кодексом або іншими законами України, такий платник має право звернутися із скаргою про перегляд цього рішення до податкового органу вищого рівня **протягом 10 робочих днів**, що настають за днем отримання платником податків податкового повідомлення-рішення або іншого рішення контролюючого органу, що оскаржується.

У разі коли до подання позовної заяви проводилася процедура адміністративного оскарження, платник податків має право оскаржити в суді податкове повідомлення-рішення або інше рішення податкового органу про нарахування грошового зобов'язання **протягом місяця**, що настає за днем закінчення процедури адміністративного оскарження відповідно до пункту 56.17 статті 56 Кодексу.

Тимчасово, на період з 1 серпня 2023 року до припинення або скасування воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року N 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року N 2102-IX, у разі сплати платником податків протягом 30 календарних днів з дня, наступного за днем отримання податкового повідомлення-рішення, суми податкового зобов'язання, нарахованого за результатами документальних перевірок, які були відновлені або розпочаті з 1 серпня 2023 року та завершені до дня припинення або скасування воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року N 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року N 2102-IX, штрафні (фінансові) санкції (штрафи), нараховані на суму такого податкового зобов'язання, вважаються скасованими, а пеня не нараховується.

Щодо документальних та фактичних перевірок

Відновлення документальних перевірок під час дії воєнного стану (підпункт 69.2

пункту 69 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу, з урахуванням вимог, які викладені у підпункті 69.21 пункту 69 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу, зокрема: документальні позапланові перевірки, які проводяться виключно на звернення платника податків, платників податків, які здійснюють діяльність у сфері виробництва та/або реалізації підакцизної продукції, організації та проведення азартних ігор в Україні (гральний бізнес), платників податків, які надають фінансові, платіжні послуги, з підстав, визначених підпунктами 78.1.5, 78.1.7, 78.1.8, 78.1.9, 78.1.12 пункту 78.1 статті 78 Кодексу, та/або документальних позапланових перевірок платників податків, за якими отримано податкову інформацію, що свідчить про порушення платником валютного законодавства в частині дотримання граничних строків надходження товарів за імпортними операціями та/або валютної виручки за експортними операціями.

Документальні та фактичні перевірки під час дії воєнного стану проводяться за наявності безпечних умов для проведення перевірки, а саме безпечного:

◆ доступу, допуску до територій, приміщень та іншого майна, що використовуються для провадження господарської діяльності та/або є об'єктами оподаткування, або використовуються для отримання доходів (прибутку), або пов'язані з іншими об'єктами оподаткування таких платників податків;

◆ доступу, допуску до документів, довідок про фінансово-господарську діяльність, отримані доходи, видатки платників податків та іншої інформації, пов'язаної з обчисленням та сплатою податків, зборів, платежів, про дотримання вимог законодавства, здійснення контролю за яким покладено на податкові органи, а також до фінансової і статистичної звітності у порядку та на підставах, визначених законом;

◆ проведення інвентаризації основних засобів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, зняття залишків товарно-матеріальних цінностей, готівки.